ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

THE EFFICIENCY OF COMMUNITY WELFARE FUND MANAGEMENT OF KOH KAEW SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION SAMRONG THAP DISTRICT SURIN

พระอธิการก้าวชัย ปุญญกาโม (โนนใหญ่)[1],
พระมหาวิศิต ธีรวโส (กลีบม่วง)[2] และวรภูริ มูลสิน[3]
Phra Athikan Kaochai Punyakamo (Nonyai)[1]
Phramaha Wisit Dhiravaṃso (Kleebmuang)[2] and Worabhuri Moonsin[3]
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Surin Campus
E-mail: nonswrrkhphxkawchay@gmail.com

ได้รับบทความ: 31 พฤษภาคม 2568; **แก้ไขบทความ**: 3 กรกฎาคม 2568; **ตอบรับตีพิมพ์**: 3 กรกฎาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ 3) ประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสานวิธี คือ วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนจำนวนทั้งหมด 315 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีจับฉลาก เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา, ผู้นำชุมชน/ ผู้บริหารและนักวิชาการ, ปราชญ์ชุมชน ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 9 รูป/คน เก็บข้อมูลโดยวิธีดำนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดไว้จนครบทุกประเด็นโดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท

ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.13, S.D. =0.86) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็น ด้านการสั่งการ มีความคิดเห็นมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.23, S.D. =0.45) รองลงมา คือ ด้านการ

จัดองค์การ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.18, S.D. =0.46) ด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.12, S.D. =0.61) ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.11, S.D. =0.51) และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.03, S.D. =0.92) ตามลำดับ 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ประกอบไปด้วย 1. ปัจจัยภายในองค์กร 2. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.99, S.D.=0.83) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยด้านแรงจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.06, S.D.=0.82) ด้านปัจจัยภายในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.92, S.D.=0.85) 3. สามารถพัฒนาตามหลักพุทธธรรม คือ หลักอิทธิบาท 4 ประการ ได้แก่ ฉันทะ ความพอใจ เจ้าหน้าที่ มีความพอใจ ความรักในงานหรือหน้าที่ของตน วิริยะ ความเพียร ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มกำลังความสามารถ สามารถแก้ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ จิตตะ ความเอาใจใส่ ตั้งใจทำงาน ผลงานที่ออกมาก็จะมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด วิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้า ใช้สติปัญญาในการตรวจสอบข้อผิดพลาดต่าง ๆ

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, บริหารจัดการ, กองทุนสวัสดิการ, หลักพุทธธรรม

Abstract

This research aims to. 1) Study the level of opinions on the efficiency of community welfare fund management of Ko Kaeo Subdistrict Administrative Organization, Samrong Thap District, Surin Province. 2) Study the factors affecting the efficiency of the management of the community welfare fund of the Ko Kaeo Subdistrict Administrative Organization, Samrong Thap District, Surin Province. 3) Apply Buddhist principles to develop the efficiency of community welfare fund management of Ko Kaeo Subdistrict Administrative Organization, Samrong Thap District, Surin Province. The research methodology is a mixed-method research method, i.e. quantitative research. The sample group is 315 committee members and members of the community welfare fund. The sample group was determined using simple random sampling. The sampling was conducted by drawing lots. Data were collected by distributing questionnaires. Data were analyzed using frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. Qualitative research method, the researcher has identified key informants, including Buddhist scholars, community leaders/executives and scholars, and community scholars. In-depth interviews were conducted with 9 individuals. Data were collected by conducting interviews on the specified date, time and location until all issues were covered. Permission was requested to use the recording and audio recording methods for the interviews. Data were analyzed by analyzing the interviews of key informants according to the research objectives, using content analysis techniques and contextual analysis.

The research results found that 1. The level of opinions towards the efficiency of the management of the community welfare fund of the Ko Kaeo Subdistrict Administrative Organization, Samrong Thap District, Surin Province, was overall at a high level ($\bar{x}$ = 4.13, S.D. =0.86). When classified by aspect, it was found that opinions on command had the highest opinions, at a high level ($\bar{x}$ = 4.23, S.D. =0.45). Next in line was the organization aspect at a high level ($\bar{x}$ = 4.18, S.D. =0.46), the control aspect at a high level ($\bar{x}$ = 4.12, S.D. =0.61), the coordination aspect at a high level ($\bar{x}$ = 4.11, S.D. =0.51), and the aspect with the least opinions was the planning aspect at a high level ($\bar{x}$ = 4.03, S.D. =0.92), respectively. 2. Factors affecting the efficiency of community welfare fund management of Ko Kaeo Subdistrict Administrative Organization, Samrong Thap District, Surin Province, Consisting of 1. Internal organizational factors 2. Motivational factors were overall at a high level ($\bar{x}$ =3.99, S.D. =0.83) When classified by each aspect, it was found that motivational factors were at a high level overall ($\bar{x}$ =4.06, S.D.=0.82), while internal organizational factors were at a high level overall ($\bar{x}$ =3.92, S.D.=0.85) 3. Can be developed according to Buddhist principles, namely the four bases of influence, namely, chanda, satisfaction, the staff is satisfied, love for their work or duties. Diligence: Doing one's duty to the best of one's ability, able to solve problems or obstacles that arise. Mind: Attention: Working with determination, the results that come out will be of the highest quality and efficiency. Examination: Considering and researching, using intelligence to examine various errors.

Keywords: Efficiency, Management, Welfare Fund, Buddhist Principles

บทนำ

กองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นสวัสดิการที่เกิดจากการรวมตัวของประชาชน ในพื้นที่เพื่อจัดสวัสดิการแก่ชาวบ้านด้วยกันเอง เช่น กองทุนสวัสดิการในระดับหมู่บ้าน และตำบล ซึ่งเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจและมีเป้าหมาย เพื่อดูแลซึ่งกันและกันของคนในชุมชนตั้งแต่เกิดจนตาย บนพื้นฐานของเอื้ออาทรต่อกันตามแบบวัฒนธรรมไทย (อำพร ภิยารมณ์, 2549: 44) ในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมารัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมให้กับประชาชน โดยมุ่งหวังให้ประชาชนคนไทยทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีหลักประกันในชีวิต จึงได้มีนโยบายและโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อยกระดับให้สวัสดิการชุมชนเป็นวาระแห่งชาติในการสร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชนฐานรากฟื้นฟูทุนทางสังคม ความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ทุกพื้นที่สามารถจัดตั้งและพัฒนาคุณภาพสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึง โดยรัฐบาลได้สนับสนุนพัฒนาความเข้มแข็งของกองทุนและสมทบงบประมาณ (องค์กรพัฒนาชุมชน, 2550: 73) การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนมีหลักการสำคัญเพื่อเน้นสร้างความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการบริหารจัดการกองทุนการเงินที่จะสร้างให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมของ

ตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งจะเห็นได้ว่ากองทุนหมู่บ้านได้สร้างบทบาทให้กับกองทุนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในชุมชน และเป็นแหล่งของการสร้างอาชีพและยกระดับรายได้ของครัวเรือนตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้เกิดการพัฒนาภาคชนบทและการสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก กล่าวคือ การเน้นสร้างแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้ประชาชนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย รวมทั้งการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยการจัดสวัสดิการด้วยกระบวนทัศน์ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีรูปแบบ วิธีการคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2545: 50)

กองทุนสวัสดิการชุมชนของตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของคนในชุมชน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและช่วยเหลือของรัฐ และได้ยึดแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งการพัฒนาแบบบูรณาการโดยยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางพัฒนา ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการจัดสวัสดิการที่สามารถดูแลสมาชิกของชุมชนได้อย่างทั่วถึง ซึ่งกองทุนสวัสดิการของตำบลเกาะแก้ว นี้มีบทบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนเป็นอย่างมาก เช่น การพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพของคนในชุมชน สวัสดิการเกี่ยวกับการเกิด สวัสดิการผู้สูงอายุ สวัสดิการเงินกู้และสวัสดิการเสียชีวิต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของกรมการพัฒนาชุมชน คือ ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนพึ่งตนเองได้ ครอบครัวมีคุณภาพชีวิตดีมีความสุข (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2565: 30) แต่ถึงแม้กองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว จะมีความพยายามในการพัฒนาการบริหารงานให้ดีแต่ก็ยังประสบปัญหาอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาด้านการดำเนินงานของกองทุน คือ คณะกรรมการของกองทุนไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร ไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน ขาดการประชาสัมพันธ์ผลงานและการทำความเข้าใจ ขาดการประสานงานในเรื่องต่าง ๆ ที่สมาชิกควรได้รับทราบ ส่วนปัญหาด้านสมาชิก คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม ใช้เงินกู้ยืมผิดวัตถุประสงค์ เช่น การนำเงินไปซื้อสินค้าอื่นๆ ที่ไม่จำเป็น เป็นการเพิ่มรายจ่ายให้กับครอบครัวทำให้เกิดปัญหาการนำส่งเงินคืนไม่ตรงเวลา การติดตามทวงหนี้ที่ค่อนข้างจะลำบาก และปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาที่เกิดจากการประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกกองทุนกับคณะกรรมการกองทุน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สามารถเป็นหลักประกันความมั่นคงในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง การเข้ามามีส่วนร่วมของสมาชิกในการพัฒนากองทุนให้มากขึ้น (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2565: 30) การนำหลักธรรมมาปรับประยุกต์ใช้เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาดังกล่าวที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นำมิติทางศาสนามาช่วยพัฒนาชุมชนโดยเฉพาะหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ร่วมกับการบริหารการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ สามารถนำ-บูรณาการเพราะมีความสำคัญช่วยให้การทำงานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้ดี อิทธิบาท แปลว่า ฐานหรือหนทางสู่ความสำเร็จหรือคุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ คุณเครื่องสำเร็จสมประสงค์ทางแห่งความสำเร็จ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายซึ่งอิทธิบาทนั้นมี 4 ประการ คือ ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งที่ตนสนใจ วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น บุคคลเมื่อ

ประกอบด้วย คุณธรรม 4 อย่างนี้แล้วย่อมประสบความสำเร็จได้ด้วยดี (พระครูประพัฒน์วรธรรม, 2548: 1)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลและแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ให้มีประสิทธิภาพต่อไปยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วน ตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ (แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์: 2565) ซึ่งมีจำนวน 1,482 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างได้มาจากคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วน ตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้จากสูตรของ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 315 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเกาะแก้ว ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดการองค์การ 3) ด้านการสั่ง

การ 4) ด้านการประสานงาน 5) ด้านการควบคุม 6) ด้านประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ 7) ด้านปัจจัยภายที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เสนอแนะแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน

3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย ถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกสอบถามคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วน ตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

3.2 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จากคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 คน

3.3 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา, ผู้นำชุมชน/ ผู้บริหารและนักวิชาการ, ปราชญ์ชุมชน ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 9 รูป/คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ เมื่อได้แบบสัมภาษณ์ที่แน่นอนแล้วอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นสมควร จึงนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ขอหนังสือจากผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์สุรินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์สุรินทร์ ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

5.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดไว้ จนครบทุกประเด็นโดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ ได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย นำมาวิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ **โดยภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน (n =315)**

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้	**ระดับความคิดเห็น**		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
1. ด้านการวางแผน	4.03	0.92	มาก
2. ด้านการจัดองค์การ	4.18	0.85	มาก
3. ด้านการสั่งการ	4.23	0.81	มาก
4. ด้านการประสานงาน	4.11	0.82	มาก
5. ด้านการควบคุม	4.12	0.92	มาก
รวม	**4.13**	**0.86**	**มาก**

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.13, S.D.=0.86) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็น ด้านการสั่งการ มีความคิดเห็นมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.23, S.D. =0.45) รองลงมาคือ ด้านการจัดองค์การอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.18, S.D. =0.46) ด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.12, S.D. =0.61) ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.11, S.D. =0.51) และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.03, S.D. =0.92) ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ **โดยโดยภาพรวม ทั้ง 2 ด้าน (n =315)**

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนและขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
1. ปัจจัยภายในองค์กร	3.92	0.85	มาก
2. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	4.06	0.82	มาก
รวม	**3.99**	**0.83**	**มาก**

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.99, S.D.=0.83) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยด้านแรงจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.06, S.D.=0.82) ด้านปัจจัยภายในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.92, S.D.=0.85) ตามลำดับ

ผลการศึกษา การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ สัมภาษณ์ถึงหลักธรรมที่นำมาใช้ในเป็นแนวทางการบริหารงาน คือหลักอิทธิบาทธรรม ประกอบด้วย 1) ฉันทะ (ความพอใจ) 2) วิริยะ (ความเพียร) 3) จิตตะ (ความคิด หมั่นเอาใจฝักใฝ่) 4) วิมังสา (ความไตร่ตรอง หรือทดลอง) ซึ่งสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน ดังต่อไปนี้

การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ สามารถพัฒนาตามหลักพุทธธรรม คือ หลักอิทธิบาท 4 ประการ ได้แก่

ฉันทะ ความพอใจ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความสุขกับงาน และรักในสิ่งที่ทำ การปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงาน เมื่อเจ้าหน้าที่ มีความพอใจ ความรักในงานหรือหน้าที่ของตน ก็จะทำงานของตนอย่างเต็มความสามารถ มีความสุขใจที่ได้ทำงาน ทำงานอย่างสนุกสนานไม่เบื่องาน เต็มที่ที่ได้ทำงานหรือทำหน้าที่ของตน งานเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนที่องค์กรได้ทำนั้นก็จะมีประสิทธิภาพสูงสุด

วิริยะ ความเพียร ขยันหมั่นเพียร มีความเอาใจใส่ และตรงต่อเวลา ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มกำลังความสามารถ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน สามารถแก้ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นได้

จิตตะ ความเอาใจใส่ ตั้งใจทำงาน สนใจใฝ่รู้ ใจจดจ่อไม่ฟุ้งซ่าน จะมีส่วนสำคัญที่ช่วยทำให้การปฏิบัติงานเกิดข้อผิดพลาดได้น้อย และยังส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรอบคอบต่อหน้าที่การงานของตน ผลงานที่ออกมาก็จะมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดนั่นเอง

วิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้า ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น จะต้องอาศัยความไตร่ตรองพิจารณางาน อย่างละเอียดถี่ถ้วน ใช้สติปัญญาในการตรวจสอบข้อผิดพลาดต่าง ๆ การ

สรุปผลของการทำงาน การตรวจสอบที่จะทำให้เห็นว่า สิ่งที่ได้ทำไปนั้นประสบผลสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้หรือไม่ เพื่อจะได้หาแนวทางเอาไว้ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในคราวต่อไปเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมาชิกใส่ใจให้ความร่วมมือในการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทุกปี ตรวจสอบและประเมินผลแผนการดำเนินงาน ด้านสวัสดิการต่าง ๆ ของกองทุนฯอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดแผนในการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อปรับปรุงระเบียนกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างชัดเจน มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างกว้างขวางและทั่วถึง สอดคลองกับงานวิจัยของพระมหาฉัตร กตสาโร (2551: 67) ได้ศึกษาเรื่อง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์บริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านบริการวางแผน มีการกำหนดแผนในการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อปรับปรุงระเบียนกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างชัดเจน มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ในด้านปัจจัยภายในองค์กร บุคลากร : บุคลากรในหน่วยงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ปัจจัยด้านแรงจูงใจ หลังการฝึกอบรมการปฏิบัติงานจากหน่วยงานกองทุนสวัสดิการชุมชนแล้วบุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของธนภรณ์ พรรณราย (2565: 89) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พบว่า ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสงขลา พบว่า ฝึกอบรมการปฏิบัติงานจากหน่วยงานกองทุนสวัสดิการชุมชน

3 การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ดังนี้

1) ด้านการวางแผน การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน มีการกำหนดแผนในการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อปรับปรุงระเบียนกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างชัดเจน (ฉันทะ) สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างกว้างขวางและทั่วถึง (วิริยะ) สมาชิกใส่ใจให้ความร่วมมือในการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทุกปี (จิตตะ) สมาชิกได้ตรวจสอบและประเมินผลแผนการดำเนินงาน ด้านสวัสดิการต่าง ๆ ของกองทุนฯอย่างสม่ำเสมอ (วิมังสา) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรฉัตร ผิวอ่อนดี (2558: 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ด้านฉันทะ ประชาชนมีความพอใจในและมีใจรักในการการดำเนินธุรกิจโดยมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ด้านวิริยะ ประชาชนมีความกระตือรือร้นและมีความพยายามในการการดำเนินธุรกิจอย่างเต็มกำลังความสามารถทำให้ผลผลิตออกมามีคุณภาพ ด้านจิตตะ ประชาชนมีความเอาใจใส่อย่างดีต่อการดำเนินเศรษฐกิจ ร่วมมือในการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน ทั้งด้านผู้มาสั่งสินค้า การผลิต และการ

ส่งออกสู่ตลาด ด้านวิมังสา ประชาชนได้มีการตั้งคณะกรรมทำงานในการตรวจสอบคุณภาพทั้งในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน

2) ด้านการจัดองค์การ มีการจัดสวัสดิการให้สมาชิกได้ตรงตามเวลาที่กำหนดและทันต่อเหตุการณ์ (ฉันทะ) พยายามนำสมาชิกกองทุนสวัสดิการ ให้มีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชน (วิริยะ) มีการติดตาม/ประเมินผลการทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นประจำทุกปี (จิตตะ) คณะกรรมการกองทุนกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเกาะแก้ว ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ด้านความชอบธรรมการบริหารเงินกองทุน (วิมังสา) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎากร ธนกิจประภาพันธุ์ (2559: 105) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การให้บริการประชาชนตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล น้ำเลา อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเลา ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการทุ่มเทพลังกายพลังใจ สติปัญญา ในการที่จะช่วยเหลือ ไม่นิ่งดูดายรีบเร่งขวนขวายหางบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ มาสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ล่าช้า มีการติดตาม/ประเมินผลการทำงาน วางแผน ไตร่ตรอง และทบทวนหาข้อบกพร่องแล้วนำมาพัฒนาเพื่อยกระดับและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน ควรอุทิศตนในการทำงาน ไม่เลือกปฏิบัติ

3) ด้านการสั่งการ มีการแจ้งหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการทุกคนให้สมาชิกได้ทราบทุกครั้ง (ฉันทะ) สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบให้บุคลากรที่ดำเนินงานและคณะกรรมการดำเนินการกองทุนสวัสดิการชุมชน จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานให้ที่ประชุมรับทราบเป็นลายลักษณ์อักษร (วิริยะ) มีการแต่งตั้งให้คณะกรรมการดำเนินการกองทุนสวัสดิการชุมชน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯทุก 3 เดือน (จิตตะ) มีคำสั่งหรือประกาศที่ชัดเจนในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกองทุนฯ ทุกครั้ง (วิมังสา) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระอุทัย จารุธมฺโม (แก่นจำปา) (2566: 67) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านฉันทะ (การวางแผน) ต้องมีความตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ กระตุ้นให้เกิดการสร้างงานในชุมชน ทุกคนได้ทราบทุกครั้ง ด้านวิริยะ (การปฏิบัติตามแผน) บุคลากรควรพยายามฝึกฝน พัฒนาตนเองให้เกิดความชำนาญในหน้าที่ด้วยการเรียนรู้เพิ่มเติม มีการอบรมให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ด้านการดำเนินงานงานต่อชุมชนอย่างต่อเนื่อง ด้านจิตตะ (การตรวจสอบ) องค์กรควรส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ด้านจิตตะ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และ ด้านวิมังสา (ปรับปรุงแก้ไข) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรด้วยการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเหมาะสมและมีการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

4) ด้านการประสานงาน พบว่า มีความพร้อมในการประสานงานแจ้งให้แก่สมาชิกรับทราบข้อมูล ข่าวสารและชี้แจงสถานะการเงินของกองทุนฯ ตามระเบียบของกองทุนฯ (ฉันทะ) มีการประสานงานให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ ในการรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อย่างชัดเจนและทั่วถึง (วิริยะ) เอาใจใส่ในการเชื่อมโยงกองทุนสวัสดิการชุมชนกับกลุ่มองค์กรเครือข่ายในชุมชนท้องถิ่น (จิตตะ) มีการประสานงานภายนอกกลุ่ม/องค์กรเครือข่ายในการรับสิทธิ

ประโยชน์ของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน (วิมังสา) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูปลัดอนุวัติ ธมฺมวโร (ทำนา) (2559: 87) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคลากรในเทศบาล ตำบลบ้านเวียง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้เชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการบูรณาการใน 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ คือ ความพอใจรักใคร่ในงานการส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการพัฒนาตนเอง ปรับศรัทธาตนเองให้เข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความพร้อมในการประสานงานแจ้งให้แก่สมาชิกรับทราบข้อมูล ด้านวิริยะ คือ ความเพียรพยายาม ที่จะทำงาน การหาบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ ความเต็มใจที่จะทำงาน สร้างแรงจูงใจที่จะให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ ด้านจิตตะ คือ ความตั้งใจ เอาใจจดจ่อกับงานที่ทำ เอาใจใส่ในการเชื่อมโยงกองทุนสวัสดิการชุมชนกับกลุ่มองค์กรเครือข่ายในชุมชนท้องถิ่น การทำงานอย่างต่อเนื่องในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง อย่างตั้งใจและมีสติ ด้านวิมังสา คือ การไตร่ตรองพิจารณาหาเหตุผล รอบคอบในการทำงาน

5) ด้านการควบคุม มีการจัดทำรายงานสถานะการเงินให้อำเภอทราบทุกปี (ฉันทะ) มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรเห็นความสำคัญของงานในองค์กร มีการควบคุมจำนวนเงินกู้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (วิริยะ) คณะกรรมการมีการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างใกล้ชิด เอาใจใส่รับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่ในการบริหารประชาชน (จิตตะ) จัดให้มีการอบรมความรู้ความเข้าใจสร้างแรงจูงใจต่อบุคลากรให้มีจิตอาสาบริการประชาชนและมีการจัดการประชุมเพื่ออบรมความรู้ความสามารถให้แก่บุคลากร มีการติดตามการใช้คืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยจากสมาชิกตามกำหนด (วิมังสา) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเนตร ผาสุข (2559: 92) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ฉันทะ การมอบหมายงานให้บุคลากรต้องให้ตรงต่อความรู้ความสามารถ ต้องสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน รักที่จะบริหารและพัฒนางานอยู่ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่งเพื่อให้ผลงานที่ได้รับมีประสิทธิผล บริหารงานด้วยความชื่นชอบมุ่งหวังให้ผลงานที่ได้รับบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย วิริยะ มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรเห็นความสำคัญของงานในองค์กร และบุคลากรควรเสียสละรวมแรงรวมใจกันปฏิบัติงานนอกเหนืองานประจำเพื่อประโยชน์ขององค์กร จิตตะ ควรเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่ในการบริหารประชาชน วิมังสา จัดให้มีการอบรมความรู้ความเข้าใจสร้างแรงจูงใจต่อบุคลากรให้มีจิตอาสาบริการประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนควรมีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ในด้านการนำหลักธรรมในพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ มาประยุกต์ใช้กับการทำงานให้มากขึ้น

1.2 ผู้บริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการ ถึงระดับบริหาร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่

1.3 ผู้บริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนควรมีการกำหนดการออกแบบลักษณะงาน ขั้นตอนและวิธีการทำงาน ให้สอดคล้องเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 กองทุนสวัสดิการชุมชนควรให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างกว้างขวางและทั่วถึง มีการเอาใจใส่ต่อการดำเนินกิจการอย่างใกล้ชิด

2.2 กองทุนสวัสดิการชุมชนควรศึกษาไตร่ตรองระบบงานเพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพพิจารณาแผนการบริหารงานเพื่อสร้างระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนมีการวัดผลประเมินผล การบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม

2.3 กองทุนสวัสดิการชุมชนควรมีการฝึกอบรมบุคลากรในหน่วยงาน เช่น การศึกษาดูงาน การพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ที่ดีในการทำงาน เสริมสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เอื้อต่อการทำงาน ทำให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

2.4 กองทุนสวัสดิการชุมชนควรนำหลักอิทธิบาทธรรมไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรให้มากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของบุคลากร เช่น ในสำนักงาน องค์กรหรือหน่วยงานอื่น ที่มีลักษณะปริมาณงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นตัวแปร

3.2 ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักอิทธิบาทธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันจากการวิจัยครั้งนี้อย่างไร

3.3 ควรศึกษาเรื่องของประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2545). *การพัฒนาตำบล.* กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน.

กฤษฎากร ธนกิจประภาพันธุ์. (2559). *การให้บริการประชาชนตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเลา อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ธนภรณ์ พรรณราย. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา* (สารนิพนธ์รัฐประศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พระครูประพัฒน์วรธรรม. (2548). *ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต*. (วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระครูปลัดอนุวัติ ธมฺมวโร และคณะ. (2559). *การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคลากรในเทศบาล ตำบลบ้านเวียง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาฉัตร กตสาโร (มาสวัสดิ์). (2551). *ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระอุทัย จารุธมฺโม (แก่นจำปา). (2566). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มยุรฉัตร ผิวอ่อนดี. (2558). *การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์), บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2565). *แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณตามโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน*. กรุงเทพฯ: องค์การมหาชน.

สุเนตร ผาสุก. (2559). *การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

องค์กรพัฒนาชุมชน. (2550). *คู่มือเครือข่ายองค์กรชุมชนกับการบริหารจัดการทุนแบบมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

อำพร ภิยารมณ์. (2549). *ทัศนะของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. (วิทยานิพนธ์สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.